

**Metodologjia e Taksave të
Kyçjes në Rrjetin e
Transmisionit**

DT-KO-001

ver. 2.7

faqe 1

METODOLOGJIA E TAKSAVE TË KYÇJES NË RRJETIN E TRANSMISIONIT

Tetor 2013

Prishtinë

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit	DT-KO-001
	<i>ver. 2.7</i>	<i>faqe 2</i>

Përmbajtja

1	Hyrje	4
1.1	Qëllimi	4
1.2	Shtrirja-Fushëveprimi	4
1.3	Kërkesat Ligjore dhe Rregullative	4
2	Definicionet	4
3	Baza Rregullative	7
3.1	Rregulla për Vendorsjen e Çmimeve të Operatorit të Sistemit të Transmisionit dhe Operatorit të Tregut 2011 (Rregulla për çmimet e OST/OT)	7
3.3	Kodi i Kyçjes	7
4	Parimet e Llogaritjes së Taksave	8
4.1	Definimi i llojit të Taksës për Kyçe	8
4.2	Përcaktimi i Taksës për Kyçe	8
4.3	Kufiri teknik ndërmjet palëve	9
4.3.1	Kufiri teknik KOSTT – Gjenerator	9
4.3.2	Kufiri teknik KOSTT – OSSH	9
a)	fushës transformatorike të transformatorëve energjetikë 220/35/10 (20) kV dhe 110/35/10(20) kV në zbarrat 35 kV, 10(20) kV,	9
b)	fushës për shpenzime vetanake (35 kV, 10(20) kV) në zbarrat e tensionit të mesëm 35 kV, 10(20) kV	9
4.3.3	Kufiri teknik KOSTT – Konsumatorët industrialë	9
4.4	Kyçjet e përbashkëta	10
4.5	Raporti në mes të Ngarkesave TUOS dhe Taksave të Kyçjes	10
4.6	Kyçjet Emergjente	11
4.7	Mirëmbajtja	11
4.8	Standardet e Kyçjes	12
4.9	Përgjegjësit e Kyçjes ndërmjet KOSTT dhe Konsumatorit industrial apo Gjeneratorit 12	
4.10	Përgjegjësitë e Kyçjes ndërmjet KOSTT dhe OSSH	13
4.11	Pranim – Dorëzimi i Aseteve të Reja të Transmisionit	14
5	Kostot Indikative	14
5.1	Bazat e Kostos	14
6	Procesi i Kyçjes	15
6.1	Diskutimet Preliminare dhe Studimet e Dizajnit	15
6.2	Taksa për Aplikim	15
6.3	Aplikimi për Kyçe	15
6.4	Taksa e Kyçjes	16
6.5	Oferta për Kyçe	17

**Metodologjia e Taksave të
Kycjes në Rrjetin e
Transmisionit**

DT-KO-001

ver. 2.7

faqe 3

6.6	Marrëveshja për Kycje	17
7	Çështjet e Implementimit.....	17
7.1	Trajtimi i barabartë.....	17
7.2	Konfidencialiteti.....	18
7.3	Refuzimi për Kycje	18
7.4	Dështimi i Kycjes	18
7.5	Avancimet e Kycjes (Rritja e kapacitetit).....	18
7.6	Asetet e Paguara nga Donatorët	18
7.7	Zbritjet	18
7.8	Anulimi (Përfundimi) i Kycjes	19
7.9	De-energizimi	19

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 4</i>
---	---	-----------------------------------

1 Hyrje

1.1 Qëllimi

Dokumenti përcakton metodologjinë, për përlogaritjen e taksave (kostove, etj.) të **kyçjeve të reja** në Sistemin e Transmisionit dhe rritjen e kapacitetit në kyçjet ekzistuese.

1.2 Shtirirja-Fushëveprimi

Ky dokument trajton:

- Parimet e taksave për kyçjet e reja në rrjetin e transmisionit;
- Llogaritjen e **Taksës për Aplikim**;
- Mënyrën e llogaritjes së Taksës për Mirëmbajtje;
- Përmbajtjen e **Ofertës për kyçje dhe Marrëveshjen për Kyçje**;
- Anulimin e procesit të aplikimit për kyçje; dhe
- Procesin e zgjidhjes së Ankesave.

Dokumenti nuk trajton çështjet e detajuara teknike që lidhen me standardet teknike të pajisjeve, operimit dhe planifikimit të kyçjeve të reja, etj – këto janë të mbuluara në Kodin e Kyçjes të Kodit të Rrjetit si dhe kodeve tjera teknike në fuqi.

1.3 Kërkesat Ligjore dhe Rregullative

Kjo metodologji bazohet në dispozitat e:

- Ligjit për Energjinë Nr. 03/L-184;
- Ligjit për Energjinë Elektrike Nr. 03/L-201;
- Ligjit për Rregullatorin e Energjisë Nr. 03/L-185.

Metodologjia është përgatitur në harmoni me:

- Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Operatorit të Sistemit të Transmisionit dhe të Tregut (Rregulla për çmimet e OST/OT);
- Rregullën për Kushtet e Përgjithshme të Furnizimit me Energji;
- Parimet e Përcaktimit të Ngarkesave në Transmision;
- Kodin e Rrjetit - Kodi i Kyçjes.

2 Definicionet

Termat dhe përkufizimet të cilat nuk janë të renditura më poshtë, janë të dhëna në Ligje, Kodin e Rrjetit, Kodin e Matjes, Rregullat e Tregut, Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Operatorit të Sistemit të Transmisionit si dhe Rregullën për Kushtet e Përgjithshme të Furnizimit me Energji.

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 5</i>
---	---	-----------------------------------

Termet e definuara:

Afati i fundit për Ofertë është numri i ditëve pas dorëzimit të **Aplikacionit për Kyçje**, brenda të cilave KOSTT - **Operatori i Sistemit të Transmisionit** duhet të dorëzoj **Ofertën për Kyçje**.

Aplikacioni për Kyçje është aplikacion i dorëzuar nga **Aplikuesi** për një kyçje të re apo rritje të kapacitetit të kyçjes së vjetër në Rrjetin e Transmisionit.

Aplikuesi është pala ose pala e mundshme që është e interesuar, ka aplikuar ose është në proces të kyçjes në rrjetin e transmisionit.

Asetet e Reja të Transmisionit përfshijnë të gjitha asetet përkatëse prej kufirit të Aseteve ekzistuese të Sistemit të Transmisionit deri të kufiri me Palën Aplikuese duke përfshirë edhe **Asetet Përforcuese të Infrastrukturës**.

Asetet Përforcuese të Infrastrukturës janë asetet e nevojshme për përforsim të rrjetit të transmisionit të domosdoshme për realizimin e kyçjes përkatëse.

Baza e Aseteve të Rregulluara janë të gjitha asetet e transmisionit për të cilat **KOSTT** është i lejuar të tarifoj përmes tarifave TUoS.

Baza e Aseteve të Infrastrukturës janë asetet e transmisionit ku **Aplikuesi** duhet të kyçet.

Data e Kyçjes është data në të cilën Asetet e Kyçjes janë apo konsiderohet të jenë plotësisht të kyçura në Rrjetin e Transmisionit dhe **KOSTT** është në gjendje të siguroj Kapacitetin për Kyçje.

Dizajni Bazik si pjesë kryesore e procesit të inxhinierisë është dizajni, që përgatitet nga ana e punëkryerës në fazën e implementimit të projektit. Fokusetohet në krijimin e kornizës së përgjithshme për zbatimin e projektit dhe në konfigurimin e përgjithshëm të asetëve të reja të transmisionit, skemat, diagramet dhe situacionet përkatëse dhe parametrat tjerë, që nevojiten për të definuar strukturën e asetëve të reja të transmisionit.

Dizajni Detal si pjesë kryesore e procesit të inxhinierisë është dizajni, që përgatitet nga ana e punëkryerës në fazën e implementimit të projektit. Bazohet në dizajnin bazik dhe fokusohet në përshkrimin detal dhe të qartë të asetëve të reja të transmisionit, duke përfshirë skemat dhe diagramet e ndryshme, që me pastaj qojnë në prodhimin, ndertimin, instalimin, komisionimin dhe futjen në operim të atyre asetëve.

Formulari i Aplikacionit për Kyçje është formë e aplikacionit për kyçje për gjenerator, ngarkesë, respektivisht konsumator sikurse paraqitet në Shtojcën 2 të kësaj Metodologjie.

Jetëgjatësia e Aseteve është periudha e definuar e operimit të asetëve të transmisionit sikurse është përcaktuar nga **ZRrE** për qëllim të kalkulimit të tarifave, e cila është 35 vite.

Kapaciteti i Kyçjes nënkupton kapacitetin elektrik të matur në MVA i ofruar në aplikacionin për kyçje.

OSSH - nënkupton Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes të Kosovës

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 6</i>
---	---	-----------------------------------

Kostoja Fillestare është një vlerësim i kostos së aseteve e bazuar në njohuritë e **KOSTT**-it për koston aktuale për blerjen, ndërtimin, instalimin, testimin, lëshimin në punë, dhe mbikëqyrjen e **Aseteve të Reja të Transmisionit**.

Kostoja për Kompensim janë kosto që paguhen nga **Aplikuesi** për pronarin e tokës, për qasje në tokë dhe për dëmet eventuale gjatë implementimit të projektit.

Kostot Inxhinierike janë kosto që paguhen nga **Aplikuesi** për **KOSTT** në lidhje me përgjegjësitë dhe aktivitetet për tenderim dhe ndërtim të Aseteve të Reja të Transmisionit dhe varësisht nga përgjegjësia si Pale Përgjegjëse do të llogariten si:

- 1.5% e kostos së **Aseteve të Reja të Transmisionit** kur **Aplikuesi** është **Pala** përgjegjëse për Kyçje,
- 5% e kostos së **Aseteve të Reja të Transmisionit** kur **KOSTT** është **Pala** përgjegjëse për Kyçje

KOSTT nënkupton Operatorin e Sistemit të Transmisionit dhe Tregut të Kosovës.

Kyçje e Re është linjë, gjenerator, nënstacion, stabiliment shpërndarës i kyçur në Rrjetin e Transmisionit ekzistues në pikën/nyjën kyçëse e definuar me MVA në nivelin nominal të tensionit.

Kapaciteti Efektiv Ekzistues është fuqia e dukshme (fiktive) e transformatorit energjetik ekzistues në pikën e kyçjes dhe linjave transmetuese e shprehur në MVA.

Oferta për Kyçje është një ofertë për kyçje në Rrjetin e Transmisionit e dhënë nga **KOSTT** për palën aplikuese.

Pala Përgjegjëse për Kyçje është pala që mund të jetë **Aplikuesi** ose **KOSTT**, që merr përgjegjësitë e definuara sipas Nenit [4.94.94.9](#) të kësaj Metodologjie.

Plani Zhvillimor i Transmisionit nënkupton dokumentin Planin afatgjatë Zhvillimor të Transmisionit të aprovuar nga ZRRE.

Studimi i Dizajnit paraqet një analizë të detajuar mbi mundësitë (opsionet) e kyçjes në rrjetin e transmisionit, të përgatitur nga **KOSTT** për një **Aplikues** pas dorëzimit të **Aplikacionit për Kyçje** nga ana e **Aplikuesit**.

Studimi i Fizibilitetit është studim i detajuar mbi çështjet teknike dhe ekonomike bazuar në kalkulimet teknike të projektit të caktuar. Ky studim do të realizohet nga një palë e kontraktuar për shkak të madhësisë dhe kompleksitetit të projektit.

Shfrytëzues apo Përdorues nënkupton palën që është në shfrytëzim të aseteve të Sistemit të Transmisionit.

Taksa për Aplikim është pagesa që kryhet në kohën kur aplikohet për kyçje, e cila mbulon shpenzimet për: **Studimin e Dizajnit** dhe/ose **Studimin e Fizibilitetit Ofertën për Kyçje** dhe draftimin e **Marrëveshjes për Kyçje**. Gjatë diskutimeve fillestare me palën aplikuese para se të bëhet Aplikimi për Kyçje, **KOSTT** do të përcakton numrin e ditëve të nevojshme për procedimin e Aplikacionit.

Formatted: Font: Garamond, Albanian (Albania)

Formatted: Font: Garamond, Albanian (Albania)

	<p style="text-align: center;">Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit</p> <p style="text-align: center;"><i>ver. 2.7</i></p>	<p style="text-align: center;">DT-KO-001</p> <p style="text-align: center;"><i>faqe 7</i></p>
---	--	--

Taksa për kyçe nënkupton të gjitha ato taksa sipas Nenit [6.46-46.4](#) të kësaj metodologjie.

Taksë Standarde është taksa e miratuar nga ZRrE dhe publikuar në faqen elektronike të KOSTT-it në €/ditë, pjesë e këtij dokumenti për punët e kryera nga stafi i KOSTT-it për ti mbuluar Kostot Inxhinierike.

Vlera e Aseteve Ekuivalente Moderne (MEAV) është kostoja aktuale e zëvendësimit të asetit të transmisionit. Kjo përdoret në kalkulimin e tarifës për mirëmbajtje.

ZRrE nënkupton Zyrën e Rregullatorit për Energji.

Formatted: Font: Garamond, Albanian (Albania)

Formatted: Font: Garamond, Albanian (Albania)

3 Baza Rregullative

3.1 Rregulla për Vendosjen e Çmimeve të Operatorit të Sistemit të Transmisionit dhe Operatorit të Tregut (Rregulla për çmimet e OST/OT) – aprovuar 2011

Kreu VII i kësaj rregulle përcakton kushtet që aplikohen për kyçe. Bazuar në këtë OST përcakton taksat për kyçe, definon elementet që do të përfshihen në përcaktimin e kostos së kyçjes, obligon që kjo metodologji të definojë kufirin në mes kostove që mbulohen nga taksat e kyçjes dhe kostove që mbulohen nga ngarkesat TUoS.

3.2 Rregulla për Kushtet e Përgjithshme të Furnizimit me Energji

Rregulla përcakton kushtet e përgjithshme të furnizimit me energji të konsumatorëve, si dhe detyrimet dhe përgjegjësitë e kompanive energjetike dhe konsumatorëve. Përshkruan parimet e përgjithshme për kyçe dhe për shfrytëzimin e sistemit të transmisionit, matjen, leximin, grumbullimin e të dhënave, faturimin si dhe shfrytëzimin e paautorizuar të energjisë elektrike.

Kreu III përcakton kushtet që aplikohen për kyçe si në vijim:

- Neni 7 – Parimet e përgjithshme të Metodologjisë së taksave për kyçe
- Neni 8 – Aplikimi për kyçe
- Neni 9 – Oferta për kyçe
- Neni 10 – Refuzimi për kyçe
- Neni 11 – Marrëveshja për kyçe
- Neni 12 – Kyçja (realizimi i kyçjes)

3.3 Kodi i Kyçjes

Kodi i Kyçjes është pjesë e Kodit të Rrjetit dhe mbulon kërkesat inxhinierike dhe teknike të kyçjes. Gjithashtu kërkon nga KOSTT që të hartoj Metodologjinë e Taksave për Kyçe dhe të jap **Oferta për Kyçe**. Njëherit përcakton kufirin ndërmjet KOSTT-it dhe OSSH-së.

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 8</i>
---	---	---------------------------------------

3.4 Licenca për Operatorin e Sistemit të Transmisionit

Në aspektin e kyçjes Licenca obligon KOSTT-in të ofrojë kushtet për kyçje dhe përcaktimin e ngarkesave dhe taksave për kyçje dhe shfrytëzimin e Sistemit të Transmisionit. I licencuari do të sigurojë që procesi i trajtimit të aplikacioneve për kyçje në Rrjetin e Transmisionit do të jetë jo diskriminues dhe do të sigurojë që ngarkesat dhe taksat të:

- inkurajojnë konkurrencën në sektorin e energjisë dhe lehtësimin e hyrjes në tregun e energjisë, dhe
- jenë në përputhje me Rregullat për Çmimet dhe me Rregullat për Tarifat e Energjisë Elektrike në Kosovë.

4 Parimet e Llogaritjes së Taksave për kyçje

4.1 Definimi i llojit të Taksës për Kyçje

Të gjitha aplikacionet për kyçje në Sistemin e Transmisionit varësisht prej llojit të tyre dhe kushteve të paraqitura në këtë metodologji do të taksohen si “kyçje e thellë” apo “kyçje e cekët”. Këto kyçje përcaktohen si vijon:

- “Kyçje e thellë” nënkupton se Aplikuesi (parashtruesi i kërkesës) do të ofroj me shpenzimet e veta apo do të paguaj direkt kostot e të gjitha aseteve të nevojshme për kyçje në pikën më të afërt të përshtatshme të kyçjes në sistemin ekzistues të transmisionit plus çfarëdo kostosh indirekte që shkaktohen nga punë të ndërlidhura me përforcimin, zgjerimin apo rikonfigurimin e rrjetit ekzistues e të cilat shkaktohen si pasojë direkte e operimit të pikës së kyçjes. Këtyre kostove ju shtohen dhe kostot tjera të përfshira në paragrafin 6.4 (Taksa e Kyçjes) të kësaj Metodologjie.
- Kyçje e “cekët” nënkupton se Aplikuesi (parashtruesi i kërkesës do të ofroj me shpenzimet e veta apo do të paguaj vetëm ato kosto direkte që shkaktohen nga krijimi i një kyçjeje të re, këto kosto do të përfshijnë kostot e aseteve deri tek kufiri i kyçjes me Sistemin e Transmisionit. Këtyre kostove ju shtohen dhe kostot tjera përkatëse (kostot në pikën 1 dhe 2) të përfshira në paragrafin 6.4 (Taksa e Kyçjes) të kësaj Metodologjie.

4.2 Përcaktimi i Taksës për Kyçje

- Kyçja e Gjeneratorëve**

Aplikuesit për kyçje të gjeneratorit të ri dhe aplikuesit për rritje të kapacitetit të kyçjes për gjeneratorin ekzistues, duhet të paguajnë taksën për kyçje të thellë.

- Kyçja e Ngarkesave**

Taksa e Kyçjes për aplikuesit e kategorisë së Ngarkesave do të caktohet si:

- kyçje e thellë**, në rastin kur:
 - ngarkesa e re apo rritja e ngarkesës tejkalon 3% të **Kapacitetit Efektiv Ekzistues**
 - kyçja nuk është paraparë në Planin Zhvillimor të Transmisionit,

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 9</i>
---	---	-----------------------------------

- iii. kostot indirekte që lidhen me përforsimin, zgjerimin apo ri-konfigurimin e rrjetit ekzistues tejkalojnë për dhjetë herë të hyrat e pritura nga tarifa TUoS në pikën përkatëse të kyçjes.

b) kyçje e cekët, në rastin kur:

- i. ngarkesa e re apo rritja e ngarkesës nuk tejkalon 3% të **Kapacitetit Efektiv Ekzistues**
- ii. kyçja parashihet në Planin Zhvillimor të Transmisionit,
- iii. kostot indirekte që lidhen me përforsimin, zgjerimin apo ri-konfigurimin e rrjetit ekzistues nuk tejkalojnë për dhjetë herë të hyrat e pritura nga tarifa TUoS në pikën përkatëse të kyçjes.

Kostot e punëve dhe të **Aseteve të Reja të Transmisionit**, të ndërlidhura me kyçjen e cekët, KOSTT do ti mbulon përmes tarifave TUoS.

Në pajtueshmëri me Kodin e Rrjetit dhe praktikat më të mira inxhinierike, KOSTT do të vlerësoj nivelin e kërkuar të përforsimit të transmisionit për cilindo aplikacion për kyçje për të identifikuar shkallën e kostos së ndërlidhur të përforsimit.

4.3 Kufiri teknik ndërmjet palëve

Është kufiri që definojnë pronësinë e asetëve ndërmjet KOSTT-it dhe shfrytëzuesve të Sistemit të Transmisionit. Varësisht prej kategorive të shfrytëzuesve të Sistemit të Transmisionit dhe legjislacionin në fuqi përcaktohet dhe kufiri teknik. Pra, kjo nënkupton që kufiri do jetë i llojit të veçantë për Gjeneruesit, OSSH-në dhe Konsumatorët industrial.

4.3.1 Kufiri teknik KOSTT – Gjenerator

Kufiri teknik në mes KOSTT dhe Gjeneratorit është skaji fundor i izolatorëve zinxhirë, të kapur në murin e jashtëm të ndërtesës së gjeneratorit ose konstruksionit metalik (portalit) (në raste të veçanta), si dhe lidhësja që del nga bornat e bushingut të tensionit të lartë të transformatorëve ngritës (bllok transformatorëve) dhe transformatorëve për furnizim vetanak të centralit. Në raste tjera specifike kufiri do të caktohet në **Marrëveshjen për Kyçje**.

4.3.2 Kufiri teknik KOSTT – OSSH

Është pika lidhëse e:

- a) fushës transformatorike të transformatorëve energjetikë 220/35/10 (20) kV dhe 110/35/10(20) kV në zbarrat 35 kV, 10(20) kV,
- b) fushës për shpenzime vetanake (35 kV, 10(20) kV) në zbarrat e tensionit të mesëm 35 kV, 10(20) kV

Ndërsa zbarrat, daljet e tensionit të mesëm duke përfshirë dhe fushat matëse i përkasin OSSH-së.

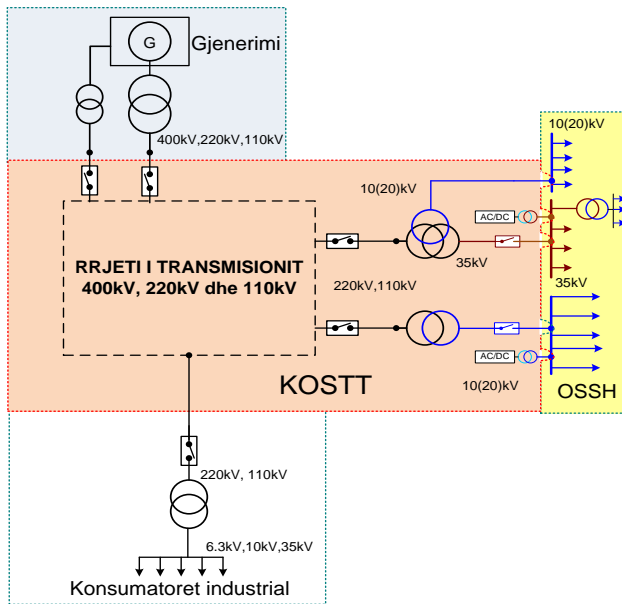
4.3.3 Kufiri teknik KOSTT – Konsumatorët industrialë

Është skaji fundor i izolatorëve zingjirë të lidhur për portalin fundor të linjave të transmisionit.

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit	DT-KO-001
	<i>ver. 2.7</i>	<i>faqe 10</i>

Në rastet kur konsumatori industrial dëshiron që përveç aseteve të definuara me kufirin ndarës të bartë në pronësi të KOSTT-it edhe asete tjera atëherë kjo do të përcaktohet në **Marrëveshjen për Kyçje** përmes një kapitulli të veçantë brenda saj.

Për një përkufizim më të qartë në figurën në vijim paraqitet kufiri teknik ndërmjet KOSTT dhe palëve përkatëse.

4.4 Kyçjet e përbashkëta

Në rastin kur në zbara ka të kyçur gjenerator, ngarkesë të shpërndarjes ose konsumator industrial të kyçur përmes një linje direkte, atëherë kufiri do të përcaktohet konform kufijve të përcaktuar në paragrafin 4.3.3, varësisht nga kategoritë e palëve për të cilat përcaktohen kufijtë. Kjo nënkupton që mund të kemi dy pika të ndryshme kufitare ndërmjet KOSTT dhe Palëve.

4.5 Raporti në mes të Ngarkesave TUoS dhe Taksave të Kyçjes

Asetet e paguara nga shfrytëzuesit e sistemit në pajtim me kufirin teknik pika 4.3, do të transferohen në pronësi të KOSTT nëse shfrytëzuesit janë të obliguar të paguajnë për “kyçje të thellë”. Në rastin e kyçjeve të nënstacioneve 110/x kV me transformatorët zbritës, çdo përmirësim i këtyre aseteve për të përmbushur rritjen e ngarkesës në sistemin e shpërndarjes nuk do të përfshihet në taksat e kyçjes përveç nëse taksat për kyçje të thellë duhet të aplikohen. Konsideratë e ngjashme do të zbatohet në qoftë se një nën-stacion i ri ka kërkuar të furnizojë sistemin e shpërndarjes dhe për të cilin nuk kërkohet të bëhet përfundim i Rrjetit të Transmisionit si rezultat i rritjes së ngarkesës së pa planifikuar në sasi dhe kohë. Në këtë drejtim, është vërejtur se kërkesa për nënstacion të ri apo për rritje të kapacitetit të nënstacionit ekzistues në sistemin e shpërndarjes normalisht do të përfshihet në Planin Zhvillimor të Transmisionit.

Detaje tjera të metodologjisë së tarifave për TUoS të KOSTT-it janë vendosur në Metodologjinë e Ngarkesave të Operatorit të Sistemit, Metodologjinë e Ngarkesave të Operatorit të Tregut dhe

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 11</i>
---	---	--

Metodologjinë e Ngarkesave për Shfrytëzimin e Rrjetit të Sistemit Transmisionit të publikuara nga KOSTT.

4.6 Kyçjet Emergjente

Në rastet e rrethanave të paparashikuara është e nevojshme të sigurohet kyçje emergjente në Sistemin e Transmisionit (dmth. jashtë kornizës kohore të përcaktuar në Kodin e Kyçjes) atëherë do të aplikohen:

- Derogimi nga Kodi i Kyçjes, i cili aprovohet nga **ZRrE**;
- **KOSTT** do të jap vlerësimin adekuat të kostos;
- **Aplikuesi** do ta paguaj këtë vlerësim paraprakisht;
- Kostot aktuale do të rekonsilohen pasi të realizohet kyçja emergjente

4.7 Mirëmbajtja

Kostot e mirëmbajtjes për **Asetet e Reja të Transmisionit** dhe për **Asetet e Përforcimit të Infrastrukturës** ekzistuese, do të ngarkohen për shfrytëzuesin në baza vjetore. **KOSTT** do të ngarkojë shfrytëzuesin në baza vjetore për kostot e ndërlidhura me Mirëmbajtje të **Aseteve të Reja të Transmisionit** përgjatë gjithë jetëgjatësisë së aseteve. Këto kosto do të tarifohen si në vijim:

- Tarifa për mirëmbajtje për secilin vit do të jetë 2.5% e **Vlerës së Aseteve Ekuivalente Moderne (MEAV)** dhe do të filloj të paguhet nga shfrytëzuesi menjëherë pas përfundimit të periudhës garantuese.

Kohë pas kohe Rregullatori mund të shqyrtoj implementimin e tarifës për Mirëmbajtje në një pikë të caktuar të kyçjes dhe varësisht nga gjendja e ardhshme e rrjetit në lidhje me atë kyçje, mund të vendosë që të njohë këto kosto si kosto të sistemit dhe t'i kalojë në tarifatat TUoS. Në këtë rast kjo do të thotë se **Asetet e Reja të Transmisionit** dhe **Asetet e Përforcimit të Infrastrukturës** ekzistuese do të jenë pjesë të **Bazës së Rregulluar të Aseteve të KOSTT** për qëllim të kalkulimit të kostos së Mirëmbajtjes.

Tarifatat për Mirëmbajtje do të ngarkohen njëjtë si për Gjenerimin edhe për Ngarkesën.

Për **Asetet e Reja të Transmisionit** të financuara nga donatorët nuk do të kërkohet nga donatorët pagesa për tarifën për Mirëmbajtje, megjithatë këto asete do të jenë pjesë e bazës së aseteve të **KOSTT**-it për qëllim të kalkulimit të kostos së Mirëmbajtjes dhe amortizimit që do të mbulohen përmes tarifës TUoS.

Asetet e Reja të Transmisionit të financuara nga Gjeneratorët apo Ngarkesa për të cilat aplikohet „Kyçja e Thellë” do të trajtohen si donacion për KOSTT-in përveç që tarifa për Mirëmbajtje do të paguhet nga Gjeneratori apo Ngarkesa. Këto asete me rastin e transferit nga **Aplikuesi** në **KOSTT** do të bëhen pjesë e **Bazës së Rregulluar të Aseteve të KOSTT** dhe të

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 12</i>
---	---	------------------------------------

gjitha taksat dhe tarifat (përveq tarifës për Mirëmbajtje) që ndërlidhen me këto asete do të merren përmes **Tarifave TUoS**

4.8 Standardet e Kyçjes

Standardet e sigurisë të caktuara në **Ofertën për Kyçje** do të jenë në pajtim me Kodin e Rrjetit dhe kërkesat tjera në Kodet Teknike përkatëse dhe praktikatat më të mira industriale.

4.9 Përgjegjësit e Kyçjes ndërmjet KOSTT dhe Konsumatorit industrial apo Gjeneratorit

Aplikuesi në Aplikacionin për Kyçje do të theksoj **Palën Përgjegjëse për Kyçje** që do të jetë përgjegjëse për procesin e tenderimit dhe ndërtimit të **Aseteve të Reja të Transmisionit**. Kjo palë mund të jetë **Aplikuesi** apo **KOSTT-i**:

1) Nëse **Aplikuesi** është **Palë Përgjegjëse për Kyçje** atëherë:

- **KOSTT** përgatitë Termat e Referencës dhe specifikimet teknike për **Asetet e Reja të Transmisionit**;
- **Aplikuesi** përgatit dosjen e tenderit dhe shpall tenderin;
- **Aplikuesi** përzgjedh fituesin e tenderit, me aprovim të **KOSTT-it (KOSTT** mund të merr pjesë në vlerësimin e ofertave);
- **Aplikuesi** do të paguajë koston tenderuese si dhe koston e kontratës;
- **KOSTT** merr përgjegjësinë për shqyrtimin dhe aprovimin e **Dizajneve Bazike** për **Asetet e Reja të Transmisionit**;
- **Aplikuesi** merr përgjegjësinë për furnizimin, ndërtimin dhe instalimin e **Aseteve të Reja të Transmisionit**;
- **KOSTT** merr pjesë kohë pas kohe në mbikëqyrjen e punëve ndërtimore dhe punëve instaluese elektrike dhe mekanike;
- **Aplikuesi** merr përgjegjësinë për sigurimin e lejeve të nevojshme konform të gjitha ligjeve të Kosovës në fuqi;
- **Aplikuesi** merr përgjegjësinë për kryerjen e të gjitha testeve të **Aseteve të Reja të Transmisionit** (testimet në fabrike dhe testimet në terren) në prezencën e **KOSTT-it**, ndërsa **KOSTT** merr përgjegjësinë për aprovimin e atyre testeve;
- **Aplikuesi** merr përgjegjësinë për trajnimin e stafit të **KOSTT-it** (në fabrikë dhe terren) për **Asetet e Reja të Transmisionit**.
- **Aplikuesi** merr përgjegjësinë e komisionimit, ndërsa **KOSTT** merr pjesë në mbikëqyrjen e komisionimit dhe bënë lëshimin në operim të **Aseteve të Reja të Transmisionit**;
- **Aplikuesi** paguan **Koston Inxhinierike** për **KOSTT-in**

2) Nëse **KOSTT** është **Palë Përgjegjëse për Kyçje** atëherë:

- **KOSTT** përgatitë Termat e Referencës dhe specifikimet teknike për **Asetet e Reja të Transmisionit**;
- **KOSTT** përgatit dosjen e tenderit dhe shpall tenderin;
- **KOSTT** dhe aplikuesi përzgjedh fituesin e tenderit;

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 13</i>
---	---	------------------------------------

- Aplikuesi paguan koston e kontratës për **Asetet e Reja të Transmisionit**, **KOSTT** merr përgjegjësinë për shqyrtimin dhe aprovimin e dizajneve bazike dhe detale për **Asetet e Reja të Transmisionit**
- **KOSTT** merr përgjegjësinë për sigurimin e lejeve të nevojshme për ndërtimin e **Aseteve të Reja të Transmisionit** konform ligjeve të Kosovës në fuqi,
- **KOSTT** merr përgjegjësinë për furnizimin, ndërtimin dhe instalimin, testimin, komisionimin dhe lëshimin në operim të **Aseteve të Reja të Transmisionit**,
- Aplikuesi paguan **Koston Inxhinierike** për **KOSTT**-in

4.10 Përgjegjësitë e Kyçjes ndërmjet KOSTT dhe OSSH

- **KOSTT** përgatitë Termat e Referencës dhe specifikimet teknike për **Asetet e Reja të Transmisionit**;
- **KOSTT** përgatitë Termat e Referencës dhe specifikimet teknike për fushat transformatorike 35, 10(20) kV dhe fushat e shpenzimeve vetanake 35, 10(20) kV dhe ia dorëzon OSSH-së për tenderim;
- **KOSTT** përgatitë dosjen e tenderit, shpall tenderin dhe përzgjedhë fituesin e tenderit për **Asetet e Reja të Transmisionit** përveç fushave transformatorike 35, 10(20) kV dhe fushave të shpenzimeve vetanake 35, 10(20) kV;
- **OSSH**-ja përgatitë Termat e Referencës dhe specifikimet teknike për **Asetet e Reja të Shpërndarjes** dhe ia dorëzon **KOSTT**-it për rishikim;
- **OSSH**-ja përgatitë dosjen e tenderit, shpallë tenderin dhe përzgjedhë fituesin e tenderit për **Asetet e Reja të Shpërndarjes** duke përfshirë fushat transformatorike 35, 10(20) kV dhe fushat e shpenzimeve vetanake 35, 10(20) kV.
- **Asetet e Reja të Transmisionit** dhe **Asetet e Reja të Shpërndarjes** të cilat do të instalohen brenda nënstacionit duhet t'i plotësojnë standardet IEC, IEEE, ISO dhe duhet të jenë të prodhuesve më të njohur ndërkombëtarë;
- **KOSTT** do të paguajë koston tenderuese si dhe koston e kontratës për **Asetet e Reja të Transmisionit**. Paga për fushat transformatorike 35, 10(20) kV dhe fushat e shpenzimeve vetanake 35, 10(20) kV do të bëhet nga **KOSTT** tek **OSSH** konform politikave të brendshme të **KOSTT**;
- **OSSH** do të paguajë koston tenderuese si dhe koston e kontratës për **Asetet e Reja të Shpërndarjes** duke përfshirë edhe koston për fushat transformatorike 35, 10(20) kV dhe fushat e shpenzimeve vetanake 35, 10(20) kV;
- Transferimi i fushave transformatorike 35, 10(20) kV dhe fushave të shpenzimeve vetanake 35, 10(20) kV nga **OSSH** në **KOSTT** do të bëhet menjëherë pas futjes në operim të nënstacionit;
- Plani dinamik i furnizimit, instalimit, komisionimit dhe lëshimit në operim të asetëve të reja të shpërndarjes duhet të jetë i harmonizuar me planin kryesor dinamik të furnizimit, instalimit, komisionimit dhe lëshimit në operim të **Aseteve të Reja të Transmisionit**.
- **KOSTT** merr përgjegjësinë për shqyrtimin dhe aprovimin e dizajneve bazike dhe detale për **Asetet e Reja të Transmisionit**.
- **KOSTT** merr përgjegjësitë për sigurimin e lejeve të nevojshme për **Asetet e Reja të Transmisionit** konform ligjeve të Kosovës në fuqi,
- **OSSH** merr përgjegjësinë për shqyrtimin dhe aprovimin e dizajneve bazike dhe detale për **Asetet e Reja të Shpërndarjes**, **OSSH** merr përgjegjësitë për

	<p align="center">Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit</p> <p align="center"><i>ver. 2.7</i></p>	<p align="center">DT-KO-001</p> <p align="center"><i>faqe 14</i></p>
---	--	---

sigurimin e lejeve të nevojshme për **Asetet e Reja të Shpërndarjes** konform ligjeve të Kosovës në fuqi,

- **KOSTT** merr përgjegjësinë për furnizimin, ndërtimin, instalimin, testimin, komisionimin dhe lëshimin në operim të **Aseteve të Reja të Transmisionit**. Për fushat transformatorike 35, 10(20) kV dhe fushave të shpenzimeve vetanake 35, 10(20) kV **KOSTT do të merre pjese ne komisionim dhe lëshim ne operim.** **OSSH** merr përgjegjësinë për furnizimin, ndërtimin, instalimin, testimin, komisionimin dhe lëshimin në operim të **Aseteve të Reja të Shpërndarjes** duke përfshirë fushat transformatorike 35, 10(20) kV dhe fushat e shpenzimeve vetanake 35, 10(20) kV

Është e mundur që të kemi më shumë se një **Palë Përgjegjëse për Kyçje**. Në atë rast do të aplikohet zgjidhje tjetër e bazuar në parimet e kësaj metodologjie.

Kur OSSH pranon një kërkesë nga ndonjë aplikues për kyçje në Rrjetin e Shpërndarjes në nivelin 35, 10(20) kV që nderlidhen me asetet e transmisionit, atëherë OSSH është e obliguar që këtë aplikacion fillimisht ta shqyrtoj me KOSTT në mënyrë që të vlerësohet ndikimi i atij aplikacioni në sigurinë dhe besueshmërinë e sistemit transmetues.

Në rast se vlerësohet se ka ndikim negativ në sigurinë dhe besueshmërinë e Sistemit të Transmisionit, atëherë KOSTT do të kërkojë nga aplikuesi përforsim në rrjetin e transmisionit dhe si rezultat i kësaj për aplikuesin do zbatohet taksa për kyçje të thellë konform kësaj metodologjie.

4.11 Pranim – Dorëzimi i Aseteve të Reja të Transmisionit

Me përfundimin e ndërtimit KOSTT dhe Aplikuesi , do të bëjnë pranim-dorëzimin e Aseteve përkatëse brenda kufirit KOSTT – Aplikues. Periudha garantuese e asetëve të dorëzuara nga Aplikuesi në KOSTT do të jete pergjegjesi e Aplikuesit . .

5 Kostot Indikative

Ky seksion përcakton kostot indikative që mbulojnë **Asetet e Reja të Transmisionit**.

Nuk është e mundur për t'i dhënë kostot indikative për **Asetet Përforsuese të Infrastrukturës** pasi që këto ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme me madhësinë e ngarkesës, vendin dhe vitin e kyçjes. Nuk është gjithashtu e mundur për t'i dhënë kostot indikative për shkyçjen dhe heqjen e asetëve pasi që këto aktivitete do të varen nga rrethanat kohore si dhe distanca e zhvillimeve të punimeve për asetet përkatëse. Në të dy rastet do të kërkohen studime të detajuara teknike për caktimin e shpenzimeve duke përdorur të dhënat në kohë reale.

5.1 Bazat e Kostos

Vlerësimi fillestar i kostove të kyçjes do të bazohet në njohuritë aktuale të KOSTT-it për blerjen dhe ndërtimin e **Aseteve të Reja të Transmisionit** të aplikueshme në Kosovë. Pas vlerësimit të përafërt të kostos së kyçjes, është përgjegjësi e Aplikuesit nëse dëshiron të vazhdojë apo jo procesin e kyçjes.

KOSTT për Aplikuesin do të nxjerrë një **Ofertë për Kyçje** brenda së cilës do të përfshihen kostot për kyçje për çdo tip të asetëve (**Asetet e Reja të Transmisionit** dhe **Asetet e Përforsimit të Infrastrukturës** (nëse është e nevojshme)).

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 15</i>
---	---	------------------------------------

Varësisht nga negociatat, oferta mund të përfshijë kushtet për pagesën e interesit për dështimin e secilës palë për të përfunduar pjesën e vet të punëve të nevojshme ose për të siguruar pëlqimet e nevojshme të cilat çojnë në vonesa dhe kosto shtesë për palën tjetër.

6 Procesi i Kyçjes

6.1 Diskutimet Preliminare dhe Studimet e Dizajnit

Aplikuesit ftohen që të kenë diskutime fillestare me **KOSTT** për kyçjet potenciale. Si pjesë e këtyre diskutimeve, **KOSTT** do të ofroj një vlerësim të kostonë indikative për kyçje potenciale. Këto diskutime preliminare nuk do të formojnë në vetë një **Aplikim të Kyçjes**, por do të jenë nën konfidencialitet të plotë. Diskutimet e tilla preliminare do të jenë pa pagesë.

KOSTT normalisht do të kryej **Studimin e Dizajnit** të nevojshëm. Kjo do t'u mundësoj **Aplikuesve** të kuptojnë koston e kyçjes së propozuar pasi që të bëhet **Aplikimi për Kyçje**. **Studimi i Dizajnit** do të ndërmerret në baza kohore dhe materiale. Koha e stafit të **KOSTT**-it do të paguhet në **Taksën për Aplikim**. Në rastin kur **KOSTT** e sheh të nevojshme se duhet mbështetje e konsulencës së jashtme, kjo do të dakordohet me **Aplikuesin** i cili do të paguaj shpenzimet e konsulencës së jashtme.

6.2 Taksa për Aplikim

Taksa për Aplikim caktohet para aplikimit dhe kostoja e saj bazohet në numrin e ditëve të punës dhe **Taksën Standarde**. Shembuj konkret janë paraqitur në Shtojcën 3 të këtij dokumenti.

KOSTT do të publikoj në ueb faqen e vet strukturën aktuale të **Taksës për Aplikim** dhe **Taksën Standarde** për klasë të ndryshme të **Aplikuesve** dhe **Kapaciteteve të Kyçjes** së tyre, që është pjesë e këtij dokumenti.

Nëse gjatë konsultimeve fillestare ndërmjet **KOSTT**-it dhe **Aplikuesit**, aplikacioni konsiderohet të jetë kompleks atëherë zbatohet procesi i tenderimit për të përgatitur **Studimin e Fizibilitetit** konform ligjeve në fuqi të Kosovës. **Studimi i Fizibilitetit** dhe të gjitha shpenzimet tjera administrative do të paguhet nga **Aplikuesi** Përzgjedhja e ofertuesit do të bëhet nga **KOSTT** në bashkëpunim me **Aplikuesin**.

6.3 Aplikimi për Kyçje

Të gjitha **Aplikacionet për Kyçje** do të trajtohen në bazë të parimit i pari vjen i pari shërbehet. Një **Aplikues** mundet t'i dorëzoj **KOSTT**-it një **Aplikacion për Kyçje** për kyçjen e Ngarkesës ose Gjeneratorit në Sistemin e Transmisionit, ose të rrisë kapacitetin e kyçjes ekzistuese. Kjo bëhet duke e kompletuar dhe dorëzuar një formë të **Aplikacionit për Kyçje** së bashku me pagesën e **Taksës për Aplikim**.

Aplikimi do të nënkupton fillimin e planit kohor të kyçjes që kërkon nga **KOSTT** të përgjigjet me një **Ofertë për Kyçje** brenda **Afatit të fundit për Ofertë** që do të jetë si në vijim:

- **Oferta për kyçje** normalisht do të lëshohet dhe dërgohet tek Aplikuesi brenda 90 ditëve kalendarike nga data e dorëzimit të aplikimit për kyçje. Oferta do të përmbajë datën deri në të cilën kyçja do të përfundojë.
- Periudha prej 90 ditëve për dorëzimin e **ofertave për kyçje** mund të zgjatet në rast të kyçjeve komplekse, që kërkon paraprakisht një studim teknik, ekonomik dhe

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 16</i>
---	---	------------------------------------

financiar të zgjerimit të rrjetit ose ndonjë arsye të ngjashme në përputhje me dispozitat e Kodit të Rrjetit, Kodit të Shpërndarjes ose kodeve tjera në fuqi. KOSTT brenda 30 ditëve kalendarike pas përfundimit të **Studimit të Fizibilitetit** do t'ia dërgon **Aplikuesit Ofertën për Kyçje**.

- Në rast të ndonjë mosmarrëveshje në lidhje me kushtet e **ofertës për kyçje**, Aplikuesi mund të bëjë vetë studimin teknik me kostot e tyre. **KOSTT** do të lehtësojë studimin e tillë përmes dhënies së informacionit të nevojshëm për të cilin mund të jetë bërë pagesa e përshtatshme.

Afatet e mësipërme janë kufijtë maksimal kohor dhe **KOSTT** do të përgjigjet sa më shpejtë të jetë e mundur për **aplikuesin**.

Kur **Aplikuesi** dëshiron të implementoj kyçjen në disa faza kohore, atëherë **Aplikuesi** mund të vendos të implementoj vetëm fazën e parë me një **Aplikacion për Kyçje** vetëm për atë fazë. Kjo nuk rekomandohet sepse pa dyshim që nuk do të jetë optimale. Më mirë është që:

- Të aplikohet formalisht për fazën e parë dhe me informata për të gjitha fazat përfshirë edhe planin e pritur kohor. Kjo qasje është e përshtatshme kur fazat pasuese janë në varësi të rritjes së kërkesës; ose
- Formalisht të aplikohet për të gjitha fazat me planin kohor të preferuar për komisionimin e secilës fazë. Kjo qasje është e përshtatshme për një termocentral ku gjeneratorët individual do të komisionohen në faza të caktuara të planit kohor.

Nëse **Oferta për Kyçje** pranohet dhe **Marrëveshja për Kyçje** nënshkruhet, **Taksa për Kyçje** duhet të paguhet nga **Aplikuesi** duke përfshirë **Taksën për Aplikim** e cila paguhet paraprakisht.

6.4 Taksa e Kyçjes

Taksa e kyçjes do të përbëhet prej disa njësive të veçanta (varësisht nga aplikimi për kyçje të thellë apo të cekët):

1. **Taksa për Aplikim**
 - **Studimi i Dizajnit**, vlerësimi për **Koston Fillestare** dhe draftimi i **Marrëveshjes për Kyçje**;
2. **Kostoja Inxhinierike**
 - është kostoja që paguhet nga **Aplikuesi** për **KOSTT**, varësisht prej përgjegjësisë dhe aktiviteteve për tenderim dhe ndërtim të **Aseteve të Reja të Transmisionit**
3. **Kostoja e Aseteve të Reja të Transmisionit**;
 - Kostoja e blerjes dhe ndërtimit të Aseteve të Reja të Transmisionit;
4. **Kostoja e Përforcimit të Infrastrukturës**;
 - Kostoja e blerjes dhe ndërtimit të **Aseteve për Përforcimin e Infrastrukturës**;
5. **Kostoja për Kompenzim dhe Shpronësim**;
 - Kosto që ndërlidhet me shpronësimin dhe pagesën për qasje në tokë dhe për dëmet eventuale gjatë implementimit të projektit;
6. **Kostot e Mirëmbajtjes** ;
 - Kostot e ndërlidhura me Mirëmbajtjen e **Aseteve të Reja të Transmisionit**.

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 17</i>
---	---	------------------------------------

Taksa për Aplikim (komponenta 1) paguhet me **Aplikimin për Kyçje**. Pagesa e **Kostos Inxhinierike** dhe kostot e Aseteve (Komponenta 2, 3, 4 dhe 5) paguhen ashtu siç është specifikuar në **Marrëveshjen për Kyçje** dhe është parakusht për fillimin e punës. Aplikuesi mund të zgjedh që implementimin e komponentëve 3, 4 dhe 5 të ja besoj KOSTT-it ose të ekzekutoj vetë. Në këtë rast standardet e kualitetit që aplikohen janë të njëjtë dhe të definuara në Nenin 4.8 të këtij dokumenti. Tarifa për Mirëmbajtje (Komponenta 6) paguhet në 12 intervale mujore apo një herë në vit.

Lidhur me **Koston Inxhinierike**, KOSTT-i mund të kërkoj një depozitë, që nuk tejkalon 10.000€, të kompensohet kur **Aplikuesi** paguan kostot e **Aseteve të Reja të Transmisionit**.

KOSTT ka të drejtë të kërkoj pagesën e detyrimit për anulim (përfundim) të kyçjes, por do të heq dorë nga kjo e drejtë derisa anulimi (përfundimi) të ndodh realisht.

6.5 Oferta për Kyçje

KOSTT do të paraqes një **Ofertë për Kyçje** për **Aplikuesin** brenda Afatit të fundit për Ofertë. Kjo **Ofertë për Kyçje** mbetet e vlefshme për 45 ditë.

Oferta për Kyçje duhet të përmbaj rezultatet e studimit të **Dizajnit Fillestar**, Kapacitetin e Kyçjes, Datën e Kyçjes, Palën Përgjegjëse për Kyçje, **Taksën për Kyçje** që do të paguhet dhe Marrëveshjen e propozuar për Kyçje.

Kur **Aplikimi për Kyçje** shtrihet në një periudhë kohore të ndarë në faza, **Oferta për Kyçje** do të merr këtë në konsideratë.

6.6 Marrëveshja për Kyçje

Kjo marrëveshje përfshinë:

- **Palën Përgjegjëse për Kyçje;**
- **Kapacitetin për Kyçje;**
- **Datën e Kyçjes;**
- Kushtet teknike të Kodit të Rrjetit të ndërlidhura me kyçjen;
- Procesin e kyçjes përfshirë planin kohor dhe **Studimin e Dizajnit**
- **Taksën për Kyçje** dhe pagesën e saj;
- Operimin në vazhdim të kyçjes, dhe
- Kushtet e shfrytëzimit të sistemit.

Do t'i bashkëngjitet **Ofertës për Kyçje** dhe duhet të nënshkruhet brenda 30 ditëve pas pranimit të **Ofertës për Kyçje**.

7 Çështjet e Implementimit

7.1 Trajtimi i barabartë

Në pajtim me Licencën e OST të gjithë Aplikuesit do të trajtohen në baza jo diskriminuese. Kjo metodologji diferencon parimet e taksës së aplikuar për Gjenerim dhe taksës së aplikuar për Ngarkesë, si kategori të ndryshme të Aplikuesëve, kurse klasa e njëjtë e Aplikuesit do të ketë trajtim të barabartë sipas dispozitave të kësaj metodologjie dhe dokumenteve tjera ligjore.

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 18</i>
---	---	------------------------------------

7.2 Konfidencialiteti

I gjithë komunikimi ndërmjet një Aplikuesi dhe **KOSTT** është tërësisht konfidencial. **KOSTT** nuk do të diskutoj çështjet me palët e treta përveç nëse merr leje me shkrim nga Aplikuesi. Kjo përfshinë edhe Aplikuesit tjerë, aplikacionet e të cilëve janë dorëzuar afërsisht në kohë të njëjtë dhe për pozitën e njëjtë në rrjet.

ZRrE mund të jetë e përfshirë në çfarëdo kohe gjatë procesit të kyçjes, nga aplikimi deri në komisionimin e kyçjes.

7.3 Refuzimi për Kyçje

KOSTT do të mund të refuzoj një kyçje vetëm nëse ka arsye teknike për një gjë të tillë, siç përshkruhet në Kodin e Rrjetit – Kodin e Kyçjes dhe kodet tjera teknike. Duke pasur parasysh se **Aplikuesi** duhet të paguaj paraprakisht, nuk duhet të ketë asnjë arsye financiare për refuzim.

7.4 Dështimi i Kyçjes

Cilado palë (përfshirë Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes) që dëshiron një **kyçje të re** në Sistemin e Transmisionit duhet që paraprakisht të paguaj **Taksën e Kyçjes**. Prandaj nuk ka rrezik direkt për **KOSTT** nëse projekti nuk përfundon dhe kyçja mbetet e pa shfrytëzuar.

Nëse projekti anulohet në gjysmë të procesit të ndërtimit disa kosto mund të kursehen duke e ndaluar punën e mëtutjeshme. Për më shumë nëse asetet të cilat janë blerë mund të ripërdoren do të ketë zbritje kur ato të ripërdoren.

7.5 Përforcimi i Kyçjes (Rritja e kapacitetit)

Kur ngarkesa tejkalon 3% të **Kapacitetit Efektiv Ekzistues**, **KOSTT** do të kërkoj nga shfrytëzuesi që të zgjeroj kapacitetin e pikës së kyçjes, përmes procedurave përkatëse për aplikim. Çdo aplikim për një rritje të kapacitetit të pikës së kyçjes që është më e madhe se përqindja e lartcekur do të konsiderohet si kyçje e re dhe do të aplikohen procedurat relevante për kyçjet e reja.

Përforcimet e imponuara nga sistemi do të iniciojnë taksa të reja. Nëse një gjenerator kyçet afër lokacionit të përforcuar dhe nivelet e prishjeve ngriten ashtu që ndërprerësit ekzistues nuk janë më të sigurtë, **Shfrytëzuesi** i ri do të përforcoi ndërprerësit e vet dhe do të paguaj për përforcimin e **Aseteve të Reja të Transmisionit**.

7.6 Asetet e Paguara nga Donatorët

Kur **Asetet e Reja të Transmisionit** paguhen nga donatori, këto do të trajtohen si pjesë e sistemit kryesor të transmisionit të **KOSTT**.

Kjo do të thotë se **KOSTT** do t'i rikuperoj shpenzimet të ndërlidhura me këto ase te nëpërmjet tarifës TUoS.

7.7 Kompensimi

Kur një **Aplikues** dëshiron të kyçet në **Asetet ekzistuese të Transmisionit**, ose të shfrytëzoj **Asetet e Përforcimit të Infrastrukturës**, brenda shtatë viteve të ndërtimit ekzistues, **Shfrytëzuesi** ekzistues do ketë të drejtë në kompensim (kthim) nga **Aplikuesi**.

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit	DT-KO-001
	<i>ver. 2.7</i>	<i>faqe 19</i>

Ky kompensim (kthim) duhet të jetë proporcional me pjesën e aseteve të kyçjes ekzistuese të shfrytëzuar nga **Aplikuesi**. Kompenzimi bazohet në një ndarje sipas ngarkesave maksimale të **Aplikuesit** dhe të **Shfrytëzuesit**.

7.8 Anulimi (Përfundimi) i Kyçjes

Kur një **Shfrytëzues** kërkon të anuloj Marrëveshjen e Kyçjes ai duhet të njoftoj **KOSTT**-in një vit më herët.

KOSTT ka të drejtë në pagesë për punët e nevojshme inxhinierike që të mbaj të sigurt lokacionin e pajisjeve përkatëse.

7.9 De-energizimi (deaktivizimi) i kyçjes

De-energizimi i kyçjes, përfshirë izolimin dhe mbylljen, nuk llogaritet si anulim (përfundim) i Marrëveshjes për Kyçje.

Kur **Shfrytëzuesi** de-energizohet për shkak të dështimit të paguaj ose për mos pajtueshmëri me Kodin e Rrjetit, Marrëveshja e Kyçjes mbetet në fuqi përfshirë tarifat TUoS dhe tarifën për Mirëmbajtje..

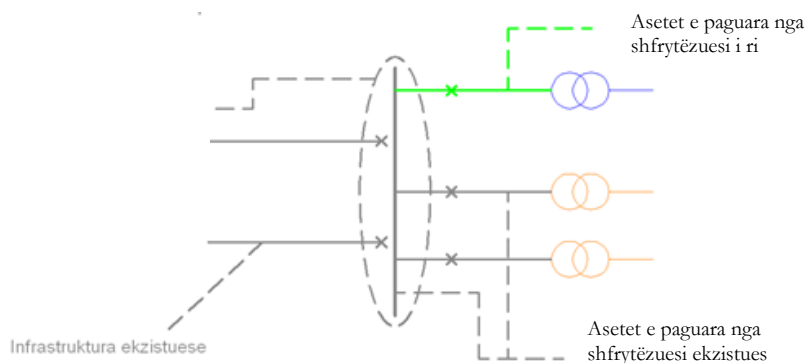
Shfrytëzuesi mund të kërkoj që të de-energizohet për një periudhë të caktuar pas **Datës së Kyçjes**. Kjo kërkesë do të zbatohet, por Shfrytëzuesi edhe më tutje do të obligohet për ndonjë TUoS të papaguar si dhe për tarifën për Mirëmbajtje derisa ZRrE të vendos që kjo tarifë të paguhet përmes tarifave TUoS.

7.10 Ankesat

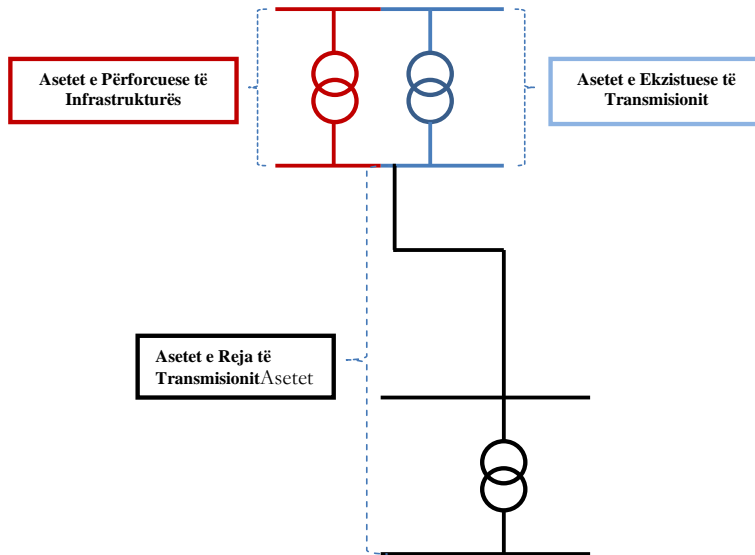
Cilido **Aplikues** ka të drejtë të ankohet në **ZRrE** për **Ofertën për Kyçje** sipas “Rregullës për Zgjidhjen e ankesave dhe Kontesteve në Sektorin e Energjisë”.

Shtojca 1:

a) Shembull i Kompensimit

b) Shembulli i Kyçjes së Thellë

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit	DT-KO-001
	<i>ver. 2.7</i>	<i>faqe 21</i>

Shtojca 2: Forma e Aplikacionit për Kyçje

FORMA E APLIKACIONIT PËR KYÇJE – NGARKESË “N”

Kur të përfundohet dërgoje këtë aplikim te:

Personi kontaktues¹

KOSTT

Rr. Iljaz Kodra p.n.

10000 Prishtinë

Kosovë

Aplikuesi	
Personi kontaktues	
Kontakt detajet e Aplikuesit	
Lokacioni i propozuar i nënstacionit <i>Bashkëngjit hartën e lokacionit</i>	
Data e kërkuar e përfundimit	
Numri i propozuar i transformatorëve <i>Bashkëngjit skemën e planimetrisë së propozuar të nënstacionit</i>	
Ngarkesa maksimale për tu furnizuar (MW) brenda 10 viteve nga koha e kyçjes	
Faktori maksimal i ngarkesës induktive dhe i ngarkesës kapacitive	
Pala Përgjegjëse për Kyçje	
Ju lutem paraqitni informatat relevante teknike si kërkohet në Kodin e Rrjetit	
Ju lutem paraqitni informata tjera relevante të cilat do të ndihmojnë në studimin e dizajnit	
Bashkëngjitur Taksa e Aplikimit	Po

¹ Nëse keni ndonjë pyetje lidhur me Aplikacionin për Kyçje ju lutem kontaktoni personin kontaktues

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 22</i>
---	---	------------------------------------

Unë i poshtë shënuari me këtë konfirmoj se të gjitha informatat e paraqitura më lartë janë të sakta në bazë të njohurisë time më të mirë. Unë do të njoftoj **KOSTT** për çfarëdo ndryshimi të madh të këtyre të dhënave sa më parë që të jem në dijeni për atë.

Emri dhe Pozita: _____

Nënshkrimi: _____

Data: _____

FORMA E APLIKACIONIT PËR KYÇJE – Gjenerimi “G”
Kur të përfundohet dërgoje këtë aplikim te:

Personi kontaktues²

KOSTT

Rr. Iljaz Kodra p.n.

10000 Prishtinë

Kosovë

Aplikuesi	
Personi kontaktues	
Kontakt detajet e Aplikuesit	
Lokacioni i propozuar i nënstacionit <i>Bashkëngjit bartën e lokacionit</i>	
Data e kërkuar e përfundimit	
A është kërkesa për kyçje në faza <i>Bashkëngjit detajet e planit kohor</i>	
Tipi i Karburantit	
Nëse është Hidro bashkëngjit detajet e plota hidrologjike Nëse është me Erë bashkëngjit informatat meteorologjike	
Numri i propozuar i gjeneratorëve dhe madhësitë (MW) <i>Bashkëngjit skemën e planimetrisë së nënstacionit</i>	
Gjenerimi maksimal (MW)	
Gjenerimi maksimal stabil (MW)	
Maksimumi i MVA dhënje dhe MVA marrje	
Pala Përgjegjëse për Kyçje	
Ju lutem paraqitni informatat relevante teknike si kërkohet në	

² Nëse keni ndonjë pyetje lidhur me Aplikacionin për Kyçje ju lutem kontaktoni personin kontaktues

**Metodologjia e Taksave të
Kyçjes në Rrjetin e
Transmisionit**

DT-KO-001

ver. 2.7

faqe 24

Kodin e Rrjetit	
Ju lutem paraqitni informata tjera relevante të cilat do të ndihmojnë në studimin e dizajnit	
Bashkangjitur Taksa e Aplikimit	Po

Unë i poshtë shënuari me këtë konfirmoj se të gjitha informatat e paraqitura më lartë janë të sakta në bazë të njohurisë time më të mirë. Unë do të njoftoj **KOSTT** për çfarëdo ndryshimi të madh të këtyre të dhënave sa më parë që të jem në dijeni për atë.

Emri dhe Pozita: _____

Nënshkrimi: _____

Data: _____

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit	DT-KO-001
	<i>ver. 2.7</i>	<i>faqe 25</i>

Shtojca 3: Taksa për Aplikim, Taka Standarde dhe Kostoja Inxhinierike

Tabela e mëposhtme tregon shembujt tipik të numrit të ditëve të nevojshme për procesimin e aplikimit për kyçje në Sistemin e Transmisionit.

Nr.	Lloji	Fuqia në MW	Numri i ditëve
1.	Ngarkesë	≤20	8
		>20 dhe ≤100	12 ose (*)
		>100	(*)
2.	Gjenerator	≤ 20	12
		>20 dhe ≤100	20 ose (*)
		>100	(*)

*paraqet studimin e nevojshëm të fizibilitetit, kostoja e të cilit përfshinë çmimin e kontraktuar + taksën administrative

Numri i pritur i ditëve është i përafërt dhe është i varur nga lokacioni dhe kompleksiteti i kyçjes. Numri aktual i ditëve të punës do të tarifohet me Taksën Standarde duke përfshirë edhe punën në terren.

Taksa Standarde është taksa që kullohet në baza ditore prej 100€ për ditë pune.

Taksa për Aplikim do të llogaritet si më poshtë:

Taksa për Aplikim = **Taksa Standarde** x numri i ditëve të punës.

Kostoja Inxhinierike do të kullohet si më poshtë:

- 1.5% e koston së **Aseteve të Reja të Transmisionit** kur **Aplikuesi** është **Pala Përgjegjëse për Kyçje**
- 5% e koston së **Aseteve të Reja të Transmisionit** kur **KOSTT** është **Pala Përgjegjëse për Kyçje**

	Metodologjia e Taksave të Kyçjes në Rrjetin e Transmisionit <i>ver. 2.7</i>	DT-KO-001 <i>faqe 26</i>
---	---	------------------------------------

Shembull:

Aplikacioni për Kyçje në Rrjetin e Transmisionit.

Lloji i kyçjes është Ngarkesë me kapacitet prej 80 MW dhe kostoja finale për implementim e **Aseteve të Reja të** Transmisionit do të kushtoj 2 mil € atëherë:

Taksa Standarde = 100 €

Taksa për Aplikim = 100 € x 12 ditë pune = 1200 €

Nëse **Palë Përgjegjëse për Kyçje** është **Aplikuesi**:

Kostoja Inxhinierike = 2 000 000 € x 0.015 = 30 000 €

Nëse **Palë Përgjegjëse për Kyçje** është **KOSTT**:

Kostoja Inxhinierike = 2 000 000 € x 0.05 = 100 000 €

(Fund i dokumentit)